

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

**Обласним державним
адміністраціям і
департаментам фінансів обласних
державних адміністрацій
(за списком)**

Виконавчим органам місцевих рад

**Виконавчий орган Київської міської
ради (Київська міська державна
адміністрація)**

**Департамент фінансів виконавчого
органу Київської міської ради
(Київської міської державної
адміністрації)**

Про особливості складання проєктів
місцевих бюджетів на 2026 рік

Міністерство фінансів України відповідно до частини першої статті 75 Бюджетного кодексу України доводить особливості складання розрахунків до проєктів місцевих бюджетів на 2026 рік.

Показники бюджетних запитів і проєктів місцевих бюджетів мають базуватися на прогнозі місцевого бюджету на 2026–2028 роки, схваленого місцевими державними адміністраціями, виконавчими органами відповідних місцевих рад з урахуванням особливостей складання проєктів місцевих бюджетів, доведених Міністерством фінансів України цим листом.

Бюджетні запити на 2026–2028 роки до проєктів бюджетів головними розпорядниками бюджетних коштів та проєкти місцевих бюджетів на наступний бюджетний період місцевими фінансовими органами мають формуватися відповідно до вимог Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс),

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F2CFE700](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [29.08.2025 15:00:00](#) по [29.08.2027 15:00:00](#)

Міністерство фінансів України

05110-09-6/24695 від 29.08.2025

Закону України «Про правовий режим воєнного стану», з урахуванням документів стратегічного планування та планів заходів з реалізації окремих документів планувального характеру, на підставі яких формувалися прогнози місцевих бюджетів, зокрема таких як:

Бюджетна декларація на 2026–2028 роки, схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 27.06.2025 № 774 (далі – Бюджетна декларація);

Прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2026–2028 роки, схвалені постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2025 № 946 (далі – Постанова 946);

Національна стратегія доходів до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 № 1218-р;

План заходів з реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2024–2027 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.03.2024 № 270-р;

План заходів з реалізації Дорожньої карти реформування управління публічними інвестиціями на 2024–2028 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.06.2024 № 588-р.

Під час формування учасниками бюджетного процесу бюджетних запитів та проєктів місцевих бюджетів повною мірою має бути охоплено ключові програмні документи стратегічного значення у сфері регіонального та місцевого розвитку, зокрема:

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940));

регіональні стратегії розвитку;

стратегії розвитку територіальних громад / плани економічного та соціального розвитку територіальних громад.

Бюджетні запити на плановий бюджетний період – 2026 рік та середньостроковий період – 2027–2028 роки складають на основі прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України, основних прогнозних показників економічного та соціального розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці, зазначених вище програмних документів, з урахуванням зосередження ресурсів на першочергових діях та заходах, які в умовах воєнного стану необхідно вжити для виконання органами місцевої влади покладених на неї функцій і повноважень.

Особливість поточного бюджетного процесу полягає в тому, що відповідно до пункту 5¹ частини другої статті 76 Кодексу рішення про місцевий бюджет має містити обсяги публічних інвестицій у розрізі публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій.

Відповідно до внесених Законом України від 16.01.2025 № 4225-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо актуалізації та удосконалення деяких положень» змін до Кодексу згідно зі статтею 75² Кодексу:

у місячний строк після затвердження середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій регіону (територіальної громади) на його основі має бути сформовано і схвалено місцевою інвестиційною радою єдиний проектний портфель публічних інвестицій регіону (територіальної громади);

розподіл коштів місцевого бюджету на підготовку та реалізацію публічних інвестиційних проектів та програм публічних інвестицій здійснює місцева комісія з питань розподілу публічних інвестицій з урахуванням результатів пріоритезації відповідних проектів та програм, включених до єдиного проектного портфеля публічних інвестицій регіону (територіальної громади), та ступеня їхньої готовності до реалізації;

фінансове забезпечення заходів з підготовки та реалізації публічних інвестиційних проектів та програм публічних інвестицій може здійснюватися за кошти місцевого бюджету та/або з наданням місцевої гарантії суто щодо відповідних проектів та програм, включених до єдиного проектного портфеля публічних інвестицій регіону (територіальної громади);

розподіл публічних інвестицій на підготовку та реалізацію нових публічних інвестиційних проектів та нових програм публічних інвестицій здійснюється за умови, що в межах обсягу публічних інвестицій на плановий бюджетний період не менше як 70 відсотків буде спрямовано на продовження (завершення) реалізації розпочатих публічних інвестиційних проектів відповідно до планів їх реалізації та строків введення в експлуатацію основних засобів;

під час розподілу публічних інвестицій на підготовку та реалізацію публічних інвестиційних проектів та програм публічних інвестицій місцевий фінансовий орган здійснює контроль за дотриманням граничних обсягів за різними складовими публічних інвестицій для забезпечення боргової стійкості та мінімізації фіскальних ризиків;

публічні інвестиції на підготовку та реалізацію публічних інвестиційних проектів та програм публічних інвестицій включають до проекту рішення про місцевий бюджет за результатами такого розподілу.

У цілому доступ до фінансового забезпечення підготовки та реалізації відповідних проектів можуть мати лише публічні інвестиційні проекти та програми публічних інвестицій, які пройшли оцінювання, пріоритизацію та відбір за встановленими процедурами і включені до єдиного проектного портфеля публічних інвестицій.

Станом на сьогодні в Міністерстві фінансів України триває робота над вдосконаленням методологічної бази, що лежить в основі складання бюджетних запитів та проектів рішень про місцеві бюджети, зокрема підготовлено зміни до наказів Міністерства фінансів України:

від 25.11.2024 № 604 «Про затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів місцевого бюджету», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09.12.2024 року за № 1883/43228 (зі змінами);

від 03.08.2018 № 668 «Про затвердження Типової форми рішення про місцевий бюджет», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.08.2018 за № 953/32405 (зі змінами);

від 20.09.2017 № 793 «Про затвердження складових Програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету» в частині доповнення нових кодів у Типовій програмній класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету з метою відображення видатків на підготовку та реалізацію публічних інвестиційних проектів та програм публічних інвестицій за галузевою ознакою.

Після внесення змін до перелічених вище наказів відповідні накази буде надіслано місцевим фінансовим органам для використання в роботі під час підготовки проектів місцевих бюджетів на 2026 рік.

Структура доходів / надходжень, видатків / витрат та міжбюджетних трансфертів формується з урахуванням положень Кодексу та проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» (далі – проект Закону).

Показники дохідної частини місцевих бюджетів на 2026 рік розроблено на підставі основних прогнозних макропоказників економічного й соціального розвитку України, які враховують дію правового режиму воєнного стану, та із застосуванням норм бюджетного та податкового законодавства.

Під час прогнозування дохідної частини місцевих бюджетів на 2026 рік враховано:

- наявні показники, які використовують під час розрахунку прогнозних надходжень податків та зборів, зокрема за 2024 рік, Постанову 946;
- фактичне виконання дохідної частини бюджету;
- застосування нормативу зарахування податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів відповідно до норм Кодексу (без врахування податку на доходи фізичних осіб від грошового забезпечення військовослужбовців);
- періоди дії воєнного стану.

У цілому показник доходів місцевих бюджетів на 2026 рік обраховано в сумі 632,7 млрд грн, а саме:

загальний фонд – 603,2 млрд грн;

спеціальний фонд – 29,5 млрд гривень.

Прогнозні показники доходів місцевих бюджетів на 2026 рік порівняно із планом зі змінами на 2025 рік збільшено на 85,5 млрд грн, або на 15,6% (до очікуваних збільшено на 69,5 млрд грн, або на 12,3%), а саме по:

загальному фонду – на 82,6 млрд грн, або на 15,9% (до очікуваних збільшується на 72 млрд грн, або на 13,6%);

спеціальному фонду – на 2,9 млрд грн, або на 10,9% (до очікуваних зменшується на 2,5 млрд грн, або на 7,9%).

Основним джерелом надходжень загального фонду є податок на доходи фізичних осіб, що становить 57,0% від показника доходів загального фонду 2026 року.

Прогнозні показники розраховано в програмному середовищі Eviews10 та ґрунтуються на використанні залежностей, виявлених методами регресійного аналізу, між фактичними надходженнями податку та середньою заробітною платою штатних працівників, кількістю працівників, ставкою податку, а також з урахуванням змін в обліку статистичних показників заробітної плати штатних працівників.

Загалом прогнозні показники доходів місцевих бюджетів на 2026 рік становлять:

податку на доходи фізичних осіб – 344,0 млрд грн (+12,0% до очікуваного показника 2025 року);

податку на прибуток підприємств недержавної форми власності та комунальних підприємств і фінансових установ до місцевих бюджетів (обласних) – 30,0 млрд грн (+5,3% до очікуваного показника 2025 року);

рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів – 1,2 млрд грн (на рівні поточного року);

рентної плати за спеціальне використання води – 0,7 млрд грн (на рівні поточного року);

рентної плати за користування надрами – 4,9 млрд грн (+2,1% до очікуваного показника 2025 року);

акцизного податку – 43,3 млрд грн (+16,7% до очікуваного показника 2025 року);

плати за землю – 57,9 млрд грн (+25,9% до очікуваного показника 2025 року);

єдиного податку – 92,5 млрд грн (+19,9% до очікуваного показника 2025 року);

податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, – 16,2 млрд грн; транспортного податку – 262,4 млн грн; плати за ліцензії оптової торгівлі та роздрібною торгівлі – 472,5 млн грн та 1 034,5 млн грн відповідно.

Докладні пояснення стосовно оцінки доходів місцевих бюджетів на 2026 рік додаються.

Звертаємо увагу, що прогнозні показники дохідної частини місцевих бюджетів на 2026 рік є не остаточними та можуть змінитися.

У процесі формування проєктів місцевих бюджетів на 2026 рік слід враховувати таке:

1. Під час розгляду макроекономічного прогнозу на 2026–2028 роки Кабінет Міністрів України ухвалив рішення щодо використання Міністерством фінансів України макроекономічних показників під час підготовки проєкту Державного бюджету на 2026 рік за сценарієм 2, що передбачає більш тривалі строки військових дій із відповідними наслідками для економіки (протокольне рішення від 06.08.2025 № 10).

У середньостроковій перспективі умови функціонування економіки залишатимуться складними, наслідки війни відчуватимуться ще протягом

тривалого часу. Відновлення ВВП стримуватимуть безпекові фактори та міграційні процеси. Однак у цілому з урахуванням значної адаптивності економічних агентів до нових умов функціонування та поступового відновлення, яке вже спостерігається, очікується позитивна динаміка економічного розвитку.

2. Соціальні стандарти.

Прогнозні розміри стандартів в оплаті праці:

– мінімальна заробітна плата:

із 01.01.2026 – 8 647 грн;

із 01.01.2027 – 9 347 грн;

із 01.01.2028 – 9 997 грн;

– посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки:

із 01.01.2026 – 3 470 грн;

із 01.01.2027 – 3 744 грн;

із 01.01.2028 – 4 018 гривень.

3. Розмір прожиткового мінімуму.

У 2026 році прогнозний розмір прожиткового мінімуму розраховано з урахуванням підвищення темпу індексу споживчих цін, визначеного Постановою 946 (за сценарієм 2), та становитиме:

на одну особу – 3 209 грн;

дітей віком до 6 років – 2 817 грн;

дітей віком від 6 до 18 років – 3 512 грн;

працездатних осіб – 3 328 грн;

для осіб, які втратили працездатність, – 2 595 гривень.

4. Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв (КЕКВ 2270) збережено на рівні 2025 року.

5. Індexсація заробітної плати має здійснюватися в межах фонду оплати праці. Обчислення індексу споживчих цін для індексації грошових доходів населення провадиться наростаючим підсумком, починаючи з січня відповідного року, який приймається за 1% або 100%. Сума індексації, що склалася у грудні попереднього року, у січні наступного року не нараховується.

6. Керівникам бюджетних установ під час складання бюджетних запитів необхідно забезпечити виконання вимог частини першої статті 51 Кодексу.

У зв'язку з продовженням функціонування бюджетної системи в умовах воєнного стану, істотними відмінностями у фінансовому забезпеченні місцевих бюджетів у 2026 році, як і в 2025 році, залишається потреба в запровадженні більш гнучкого та диференційованого підходу до горизонтального вирівнювання, який би враховував специфіку воєнного стану та об'єктивні обмеження в розвитку окремих територій.

У 2026 році міжбюджетні відносини формуватимуться з урахуванням таких особливостей:

горизонтальне вирівнювання податкоспроможності для обласних бюджетів, бюджетів місцевого самоврядування, крім бюджетів місцевого самоврядування тимчасово окупованих територій, бюджетів міст Києва та Севастополя і районів у містах (як виняток з положень пунктів 2 і 3 частини першої статті 98, пункту 2 частини першої статті 99 Кодексу), здійснюватиметься, зокрема:

для обласних бюджетів – окремо з урахуванням очікуваних надходжень у 2025 році податку на прибуток підприємств, визначеного пунктом 1¹ частини першої статті 66 Кодексу, та податку на доходи фізичних осіб, визначеного пунктом 1 частини першої статті 66 Кодексу, з урахуванням вимог абзацу першого пункту 60 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Кодексу;

для бюджетів місцевого самоврядування, крім бюджетів місцевого самоврядування тимчасово окупованих територій, бюджетів міст Києва та Севастополя і районів у містах, – з урахуванням очікуваних надходжень у 2025 році податку на доходи фізичних осіб, визначеного пунктом 1 частини першої статті 64 Кодексу, з урахуванням вимог абзацу першого пункту 60 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Кодексу.

Формування міжбюджетних відносин з урахуванням таких особливостей дозволить:

збільшити надходження податку на доходи фізичних осіб на одну особу (середній обсяг по Україні) на 354,89 грн (+7,2%);

збільшити обсяг базової дотації для 1 045 бюджетів місцевого самоврядування на загальну суму 5 181 411,9 тис. грн;

зменшити обсяг реверсної дотації для 214 бюджетів місцевого самоврядування на суму 3 158 153,2 тис. грн;

зменшити диспропорції у фінансовому ресурсі місцевих бюджетів на 2026 рік з урахуванням, зокрема, факторів здійснення розрахунків 2025 року та попередніх років;

урахувати в розрахунках кількість зареєстрованих в адміністративно-територіальній одиниці внутрішньо переміщених осіб.

З огляду на це, розрахунок базової / реверсної дотацій здійснюватиметься з урахуванням таких параметрів:

Показник*	Звітна дата	Суб'єкт надання інформації	Значення
Кількість осіб, які задекларували / зареєстрували своє місце проживання	Станом на 01.08.2025	Державна міграційна служба України	28,6 млн осіб

Показник*	Звітна дата	Суб'єкт надання інформації	Значення
Кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб	Станом на 01.08.2025	Міністерство соціальної політики України	3,6 млн осіб
Очікувані надходження у 2025 році податку на доходи фізичних осіб, що зараховується до обласних бюджетів	за 2025 рік	Міністерство фінансів України	42 885,4 млн грн
Очікувані надходження у 2025 році податку на прибуток підприємств, що зараховується до обласних бюджетів	за 2025 рік	Міністерство фінансів України	6 677,1 млн грн
Очікувані надходження у 2025 році 60% податку на доходи фізичних осіб, що зараховується до бюджетів територіальних громад	за 2025 рік	Міністерство фінансів України	170 465,0 млн грн

** без урахування показників за бюджетом міста Києва та бюджетами територіальних громад, території яких тимчасово окуповано російською федерацією.*

Очікувані надходження податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств розраховано:

– податку на доходи фізичних осіб – на основі фактичних надходжень цього податку (з урахуванням податку, що сплачується за результатами річного декларування, в обсязі, що не перевищує 15% у структурі податку на доходи фізичних осіб станом на 01.08.2025) за січень – липень 2025 року, очікуваних надходжень за серпень – грудень, обрахованих на основі середньомісячних надходжень податку за 7 місяців 2025 року, а також надходжень податку, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку інших, ніж заробітна плата, за 2024 рік;

– податку на прибуток підприємств – на основі прогнозного обсягу надходження податку, врахованого в Законі України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» (із змінами), розподіленого між обласними бюджетами відповідно до питомої ваги надходження податку за січень – липень 2025 року, та з урахуванням базової (основної) ставки податку на прибуток підприємств для цілей оподаткування прибутку банків – 25%.

Отже, у проєкті Закону обсяги базової / реверсної дотацій за результатами здійснених розрахунків з урахуванням вищезазначених особливостей передбачатимуться для 1 231 місцевого бюджету, а саме:

базова дотація – для 1 045 місцевих бюджетів;

реверсна дотація – з 186 місцевих бюджетів.

Також інформуємо, що за результатами надходження податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств за січень – серпень 2025 року та отримання інформації Державної міграційної служби України про кількість осіб, які задекларували / зареєстрували своє місце проживання на території відповідної територіальної громади станом на 01.09.2025, горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2026 рік може бути уточнено.

З метою підтримки органів місцевого самоврядування збережено додаткову дотацію на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, окупованих та інших територіях, що зазнали негативного впливу через повномасштабну агресію російської федерації, у сумі 36,5 млрд гривень.

Розподіл даного виду трансферту між місцевими бюджетами, зокрема й бюджетами місцевого самоврядування тимчасово окупованих територій, буде здійснено за результатами зробленого аналізу фактичних надходжень податку на доходи фізичних осіб усіх місцевих бюджетів за 2021–2024 та станом на 01.09.2025, а також доходів / видатків бюджетів місцевого самоврядування тимчасово окупованих територій, та надіслано обласним державним адміністраціям і виконавчим органам відповідних місцевих рад додатковим листом.

Загалом у законопроєкті регулювання міжбюджетних відносин здійснюється для 1 582 місцевих бюджетів, що становлять бюджетну систему України, а саме:

– 24 обласних бюджетів і бюджету міста Києва;

– 119 районних бюджетів;

– 1 438 бюджетів територіальних громад.

Остаточний перелік міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам, їх обсяг на 2026 рік, розподіл між місцевими бюджетами буде визначено після аналізу бюджетних запитів та погоджувальних нарад з головними розпорядниками коштів державного бюджету.

Також змінами до Кодексу унормовано врахування головними розпорядниками бюджетних коштів та іншими учасниками бюджетного процесу гендерних аспектів під час планування, виконання та звітування про виконання бюджетних програм.

Питання гендерної рівності не має розглядатись окремо від політики, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник, оскільки воно є наскрізним і стосується всіх сфер, де присутні чоловіки та жінки як

надавачі чи отримувачі публічних послуг.

Для врахування гендерних аспектів під час формування місцевих бюджетів необхідно використовувати Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Державну стратегію забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.08.2022 № 752-р, Методичні рекомендації щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 02.01.2019 № 1, а також керуватися нормативно-правовими актами, що регулюють питання гендерної рівності, й іншими документами, які, зокрема, містять інформацію про зобов'язання України з цих питань. Згідно із зазначеними Методичними рекомендаціями гендерно орієнтований підхід передбачає, що головний розпорядник прагне врахувати гендерні аспекти під час визначення обсягу та якості усіх публічних послуг, що надаються в межах бюджетної програми. Це дає можливість не лише зменшити вже наявні негативні тенденції, а й дозволяє запобігти їх виникненню, забезпечити гендерні потреби та інтереси як отримувачів, так і надавачів публічних послуг.

Для врахування кліматичних аспектів під час формування місцевих бюджетів необхідно керуватися Законом України від 08.10.2024 № 3991-IX «Про основні засади державної кліматичної політики», Стратегією формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р, регіональними та місцевими стратегіями адаптації до зміни клімату, регіональними стратегіями розвитку, стратегіями розвитку територіальних громад та планами заходів з їх реалізації.

Рекомендуємо головним розпорядникам розглядати включення гендерного підходу та кліматичних пріоритетів під час формування бюджетних показників з метою реалізації відповідних завдань і цілей на регіональному / місцевому рівні.

Під час врахування гендерних аспектів застосовуються результативні показники, спрямовані на зменшення гендерних розривів, послаблення негативних та посилення позитивних тенденцій у відповідній сфері / галузі з огляду на забезпечення стратегічних і практичних гендерних потреб.

Під час врахування кліматичних аспектів застосовуються результативні показники, пов'язані з питанням адаптації до зміни клімату, відповідно до місцевих пріоритетів, спрямованих на заходи з пом'якшення кліматичних змін.

З метою підвищення ефективності та продуктивності роботи завдяки використанню цифрових технологій учасникам бюджетного процесу на місцевому рівні необхідно в повному обсязі використовувати Інформаційно-аналітичну систему управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів

LOGICA для обміну даними між собою під час підготовки всіх документів, що використовуються в бюджетному процесі.

Також наполягаємо на неухильному виконанні наказу Міністерства фінансів України від 30.08.2021 № 488 «Про затвердження Порядку обміну електронними документами між Міністерством фінансів України та учасниками бюджетного процесу на місцевому рівні», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.10.2021 за № 1372/36994.

Просимо обласні державні адміністрації сприяти забезпеченню належної організації бюджетного процесу в областях, надавати необхідну практичну й методичну допомогу виконавчим органам місцевих рад, довести цей лист до районних державних адміністрацій.

Додаток: на 64 арк. в 1 прим.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО